

Finansrapport

Årsrapport 2024
for

Stor-Elvdal kommune

Stor-Elvdal
kommune

Innledning	3
Hovedoversikt	4
Krav i finansreglementet	5
Likviditetsprognose	6
Gjeldsprofil	7
Lånegivere og produktfordeling	8
Finansiell risiko	9
Rentemarkedet	10
Nøkkeltall for gjeldsporteføljen	12
Fordeling fast og flytende rente	12
Rentekostnader	13
Renterisiko	14
Kommende hendelser	15
Portefølje oversikt	16

INNLEDNING

I henhold til kommuneloven § 14-13, 3 ledd skal kommunedirektøren minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld.

I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge frem en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgang av året.

Rapporten er satt opp med bakgrunn av vedtatte finans- og gjeldsreglement og for å gi en bedre oversikt over kommunens økonomiforvaltning. Tilbakemelding fra etterlevelseskontroll som Revisjon Øst lks har hatt, var at vi hadde mangelfull rapportering av økonomiforvaltningen.

Finansrapporten er et dokument i stadig utvikling.

HOVEDOVERSIKT

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Samlet gjeld	311 599 972	232 471 936	+ 79 128 036
Lån med rentedekning	226 846 333	208 998 379	+ 17 847 954
Lån med faste renter	84 753 640	23 473 557	+ 61 280 083
Løpetid på lån	27 år, 7 mnd	25 år, 8 mnd	1 år, 11 mnd
Lengde på faste renter	3 år, 0 mnd	2 år, 0 mnd	1 år, 0 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 mnd	0	0	0
Handlingsregel	96,78 %	72,75 %	24,03

Oppsummering

Samlet gjeld har økt med kr 79,12 mill. i løpet av 2024, endringen skyldes nytt låneopptak i desember på kr 11,6 mill. til investeringer, samt utbetaling av byggelån på kr 77 mill. og betalte avdrag i perioden.

Kommunen har inngått fastrenteavtaler på lån, pr 31.12.2024 var dette kr 84,75 mill., det ble inngått ny fastrenteavtale i 2024 på kr 77 mill., derfor har andel med fastrente gått opp med kr 61,28 mill.

Kommunens kortsiktige aktiva er plassert i bank, det er ikke avtalt tidsbinding på bankinnskudd. Det følger av kommunens finans og gjeldsreglement at min 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente, minimum 1/3 skal ha fast rente, mens 1/3 skal vurderes ut fra markedssituasjonen. Vi ser at andel av lån med fastrente fortsatt ikke er helt på dette nivået, vi avventer utviklingen i rentemarkedet og vurderes fortløpende om nye avtaler skal inngås.

Kommunen har vedtatt økonomiske handlingsregler gjennom etablering av finansielle måltall, handlingsregel for perioden vedr lånegjeld er at brutto lånegjeld ikke skal overstige 75% av sum driftsinntekter.

I beregningen er det hentet de siste oppdaterte tall fra SSB.

Vi er ikke innenfor denne målsettingen pr desember og lånegjelden vil øke fremover. At netto lånegjeld øker medfører at kommunen har begrenset økonomisk handlefrihet.

	31.12.2024	31.12.2023
Innbyggertall	2250	2276
Netto lånegjeld pr innbygger	133 487	95 609
Driftsinntekt i 1000 kr.	313918	299 128
Netto lånegjeld i % av driftsinntekt	96,78	72,75

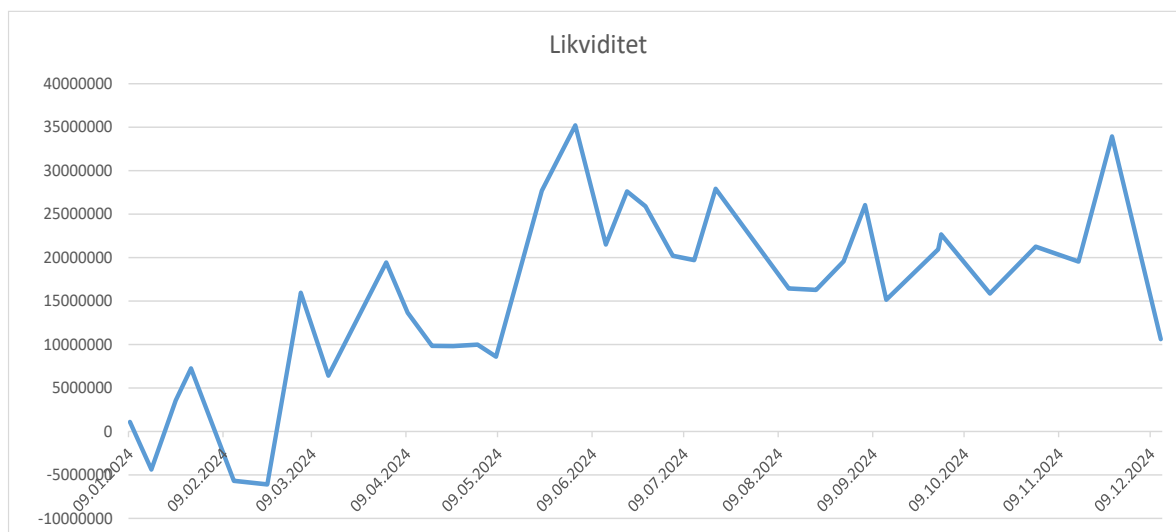
KRAV I FINANSREGLEMENTET

Tabellen nedenfor viser gjeldsporteføljens status i forhold til rammer angitt i finansreglementet. Eventuelle rentebytteavtaler er inkludert. Effekten av forventede fremtidige refinansieringer av sertifikatlån eller obligasjonslån er ikke inkludert.

Grenseverdier		31.12.2024	30.09.2024	30.06.2024
Finansreglement (bakover)				
Rentebinding skal være mellom 1 og 5 år til enhver tid	1 - 5 (År)	0,44 År	0,19 År	0,29 År
Andel fastrente skal være minimum 25 %	25,00 - 100,00 (prosent)	27,20 %	8,15 %	8,96 %
Grenseverdier		31.12.2024	31.03.2025	30.06.2025
Finansreglementet (fremover)				
Rentebinding skal være mellom 1 og 5 år til enhver tid	1 - 5 (År)	0,44 År	0,44 År	0,45 År
Andel fastrente skal være minimum 25 %	25,00 - 100,00 (prosent)	27,20 %	25,18 %	22,47 %

Denne tabellen viser utvikling fremover og bakover vedr andel fastrente, som nevnt er fornyelse av fastrenteavtaler en løpende vurdering i forhold til utviklingen i rentemarkedet.

LIKVIDITETSPROGNOSE

Oppsummering

Tabellen over viser en oversikt over de mest likvide kontiene vi har, i denne beregninger er kassekreditt på kr 25 mill. med. På beregningstidspunktet er fakturaer lagt til forfall samt inngående ikke behandlede fakturaer medregnet. Delutbetalinger vedr byggelån og mottatt tilskudd fra Husbanken er innbetalt til driftskontoen, midler som ikke er benyttet av dette er forholdsmessig holdt utenfor beregningen for å holde oversikt over likviditeten og investeringsprosjektene hver for seg. Saldo på konto vil være i pluss, men fakturaer under behandling og til forfall i banken gir et litt annet bilde.

Vi hadde store utgifter i desember, det utbetales ikke rammetilskudd denne måneden. Låneopptak til investeringer for 2024 ble foretatt i desember, det bedret likviditeten noe.

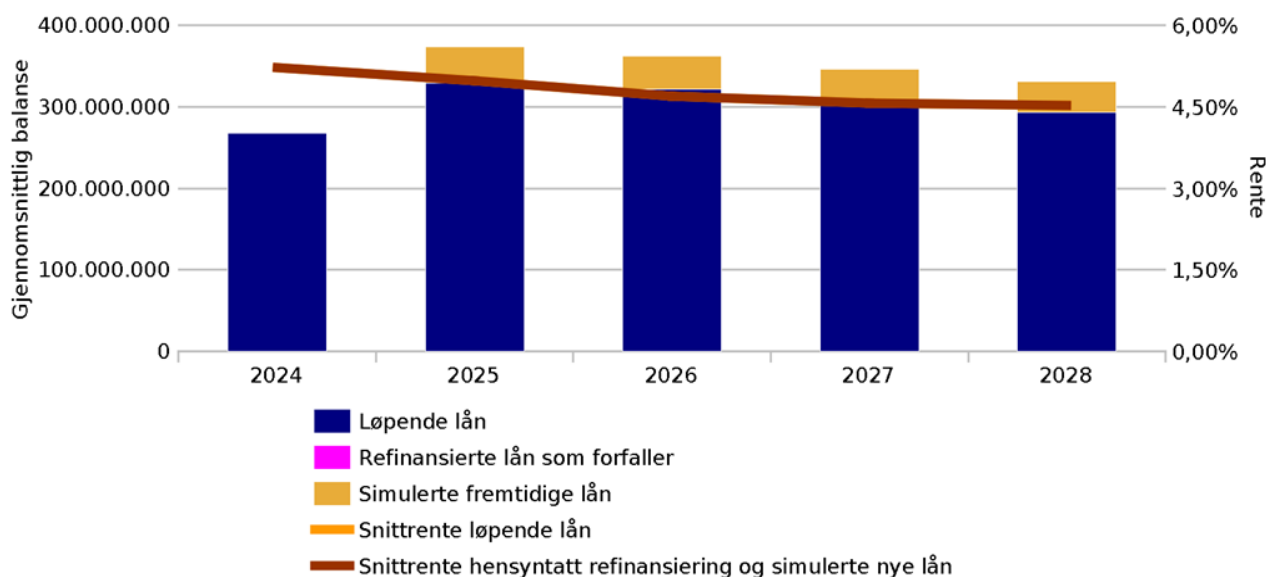
Kassakreditten er kun brukt i en liten periode i slutten av august, det har også sammenheng med at en del av vår ledige likviditet består av ubrukte lånemidler. Disse midlene skal benyttes til fremtidige investeringsutgifter og fremtidige utlån av startlån. Øvrig likviditet skal brukes til betaling av våre løpende drifts- og investeringsutgifter frem til vi tar opp lån for 2025.

Analysen av likviditet på et gitt tidspunkt i hver mnd. er i seg selv mindre interessant og det er variasjoner innenfor en enkelt måned. Det er utviklingen over tid som er interessant og hvilken retning likviditeten beveger seg. Vi er fortsatt avhengig av kreditten, men det er en liten endring i positiv retning.

GJELDSPROFIL

Prognose på fremtidig gjeldsprofil og gjennomsnittlig rente.

Dersom porteføljen inneholder lån som forutsettes refinansiert (f.eks. sertifikat- eller obligasjonslån), og/eller simulerte fremtidige låneopptak, vil også effekten av disse vises.

Tabellen nedenfor viser periodisk utvikling i gjeldens volum og rente.

OBS - rapporten viser periodenes beregnede gjennomsnittlige lånevolum, ikke inngående eller utgående balanser.

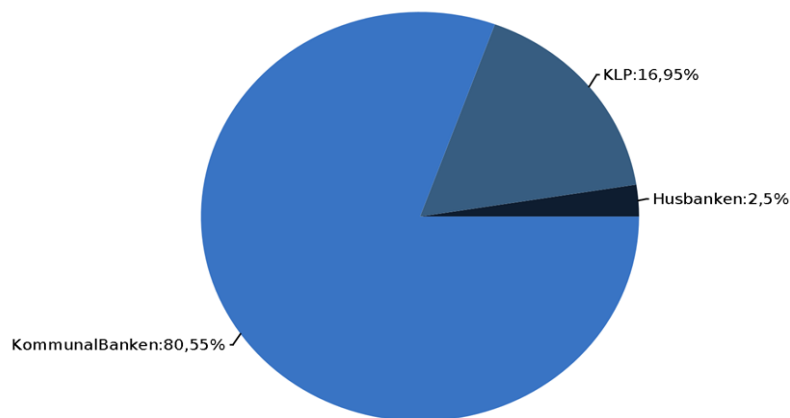
Periode	Løpende lån	Refinansierte lån som forfaller	Sum løpende og refinansierte lån	Snittrente løpende lån	Simulerte fremtidige lån	Snittrente hensyntatt refin, og simulerte lån
2024	267.829.104	0	267.829.104	5,23 %	0	5,23 %
2025	329.333.917	0	329.333.917	4,98 %	44.969.391	4,98 %
2026	321.628.657	0	321.628.657	4,71 %	53.097.485	4,71 %
2027	307.259.846	0	307.259.846	4,59 %	51.440.531	4,59 %
2028	293.066.787	0	293.066.787	4,56 %	49.778.302	4,56 %

Oppsummering

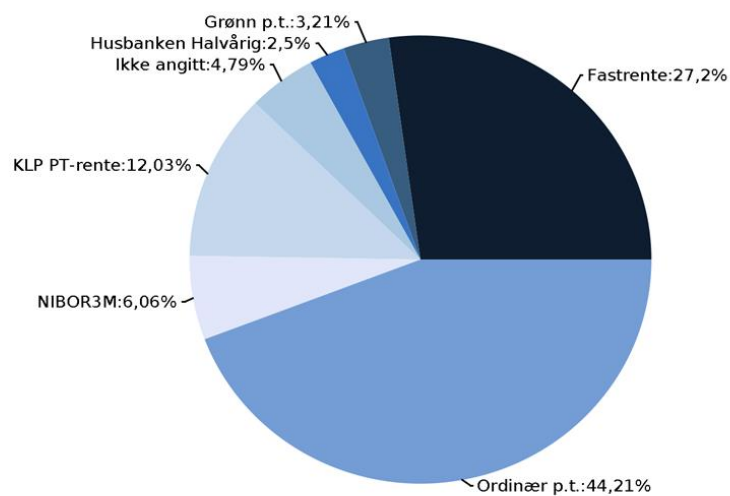
Porteføljen inneholder ikke lån som forutsettes refinansiert, det ligger simulert låneopptak vedr. Helsehus for 2025, samt låneopptak vedr investeringer for 2025.

LÅNEGIVERE OG PRODUKTFORDELING

Største långiver er KommunalBanken som har en andel på 81%. Nest størst er KLP med 17%.

Långiver	Gjeld	Andel i %
KommunalBanken	251.003.310	80,55%
KLP	52.812.959	16,95%
Husbanken	7.783.703	2,50%

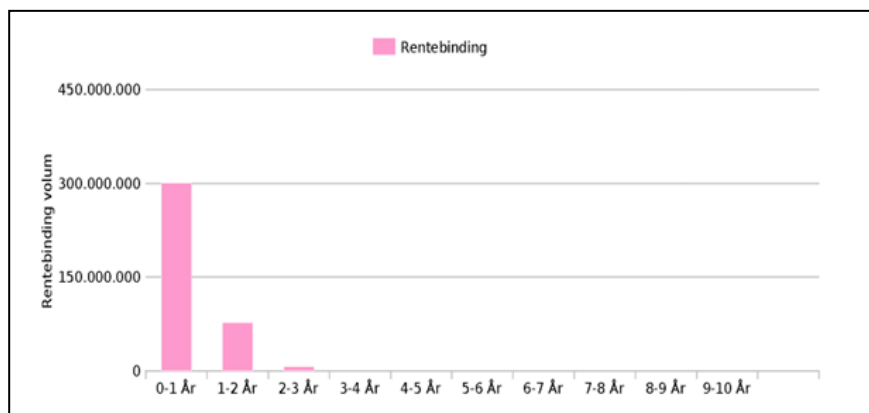

Kategori	Utestående	Andel
Husbanken Halvårig	7.783.703	2,50%
Ordinær p.t.	137.756.050	44,21%
Ikke angitt	14.930.284	4,79%
NIBOR3M	18.882.220	6,06%
Fastrente	84.753.640	27,20%
KLP PT-rente	37.500.675	12,03%
Grønn p.t.	9.993.400	3,21%

FINANSIELL RISIKO

Nedenfor vises hvordan porteføljens kapitalbinding og rentebinding er fordelt over kommende år.

Rentebinding viser hvordan rentenes varighet er fordelt i porteføljens. Lån med flytende rente har rentebinding lavere enn 1 år. En stor andel kort rentebinding kan utgjøre en finansiell risiko ved å eksponere porteføljens for endringer i rentemarkedet.

Gjeldsporteføljens gjennomsnittlige kapitalbinding er 14,94 år og den gjennomsnittlige rentebindingen er 0,44 år. I porteføljens har 6,08% en kapitalbinding på 1 år eller mindre, og 79,36% har en rentebinding på 1 år eller mindre.

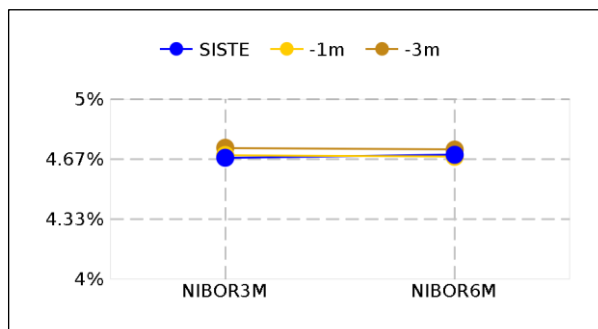
	Rentebinding (år)	Rentebinding (kr)	Kapitalbinding (år)	Kapitalbinding (kr)
0-1 År	0,03	324.665.392	1,51	27.829.286
1-2 År	1,96	77.323.060	1,59	15.812.398
2-3 År	2,98	7.107.520	2,58	15.886.506
3-4 År	0,00	0	3,57	15.667.903
4-5 År	0,00	0	4,56	14.185.920
5-6 År	0,00	0	5,56	15.033.981
6-7 År	0,00	0	6,58	13.986.903
7-8 År	0,00	0	7,58	13.988.908
8-9 År	0,00	0	8,58	13.991.054
9-10 År	0,00	0	9,58	13.884.928
Over 10 År	0,00	0	21,49	248.828.181
Totalt	0,44	409.095.972	14,94	409.095.972

OBS! I analysen av finansiell risiko inkluderes ikke effekten av forventede refinansieringer i porteføljens.

RENTEMARKEDET

På rapportdagen var NIBOR3M 4,73%, NIBOR6M 4,84% og 10 års swaprente 3,33%. Grafer og tabeller nedenfor viser en nærmere oversikt.

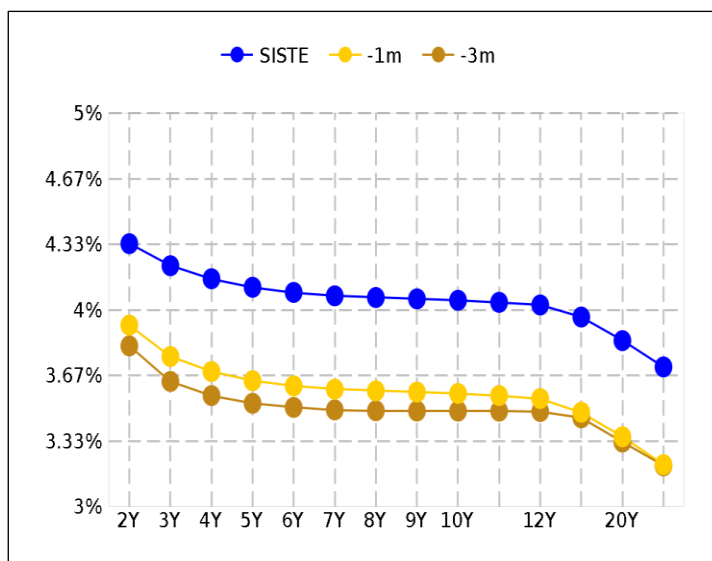
FLYTENDE RENTER (NIBOR)

INDEKS	SISTE	-1m	-3m
NIBOR3M	4,67%	4,69%	4,73%
NIBOR6M	4,69%	4,68%	4,72%

3 måneders NIBOR er den mest benyttede referanserenten for flytende rente i Norge. Dette er en flytende rente som varer i 3 måneder av gangen. Lån tilknyttet NIBOR har normalt i tillegg et marginpåslag fra banken. Endringer i NIBOR vil relativt raskt påvirke rentekostnaden for lån med flytende rente.

FASTRENTER

ID	SISTE	-1m	-3m
Swap 2Y	4,34%	3,92%	3,82%
Swap 3Y	4,22%	3,76%	3,64%
Swap 4Y	4,16%	3,69%	3,56%
Swap 5Y	4,11%	3,64%	3,52%
Swap 6Y	4,09%	3,61%	3,50%
Swap 7Y	4,07%	3,60%	3,49%
Swap 8Y	4,06%	3,59%	3,49%
Swap 9Y	4,06%	3,58%	3,49%
Swap 10Y	4,05%	3,57%	3,49%
Swap 11Y	4,04%	3,56%	3,48%
Swap 12Y	4,02%	3,55%	3,48%
Swap 15Y	3,96%	3,48%	3,45%
Swap 20Y	3,84%	3,35%	3,33%
Swap 25Y	3,71%	3,21%	3,21%

Bankenes fastrenter settes med utgangspunkt i swaprentene. Swaprentene som vises her utgjør "sålen" for fastrenten man kan få på et lån. Banken legger normalt i tillegg et marginpåslag på swaprenten, og i sum utgjør dette den fastrenten man kan inngå.

Tips: Om den blå grafen er relativt flat, indikerer dette at markedet ikke forventer store renteøkninger fremover. Er grafen brattere legger markedet til grunn at rentene skal opp.

FORVENTEDE NIBOR-RENTER

Tabellen nedenfor viser forventede renter frem i tid (implisitte renter), basert på markedssdata på analysetidspunktet.

Indeks	Siste	Forventet om 1 år	Forventet om 2 år	Forventet om 3 år
NIBOR3M	4,67%	3,95%	3,79%	3,72%
Endring		-0,72%	-0,89%	-0,95%
NIBOR6M	4,69%	4,04%	3,90%	3,84%
Endring		-0,65%	-0,79%	-0,86%

Oppsummering

Norges Bank besluttet på møte i desember 2024 å holde styringsrenten uendret på 4,5%.

De siste årene har Norges Bank hevet styringsrenten mye for å få bukt med den høye prisveksten. Siden desember 2023 har renten ligget på 4,5 prosent. Renten har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi og til å dempe prisveksten.

I desember vurderte komiteen at det fortsatt er behov for en innstrammende pengepolitikk for å stabilisere prisveksten rundt målet, men de mente at tiden snart er inne for å begynne å sette renten ned. I diskusjonen var komiteen opptatt av at aktiviteten i norsk økonomi ser ut til å holde seg bedre oppe enn tidligere anslått. På den annen side har prisveksten nærmet seg målet, og inflasjonspresset ser ut til å ha vært litt svakere enn tidligere lagt til grunn. Komiteen ønsker ikke å bremse aktiviteten i økonomien mer enn det som er nødvendig for at prisveksten skal komme ned til målet innen rimelig tid.

Prognosen i rapporten for desember indikerer en styringsrente som settes gradvis ned fra første kvartal 2025. Sammenliknet med forrige rapport er prognosen for styringsrenten lite endret, men den indikerer noe mindre nedgang i renten i årene fremover. Arbeidsledigheten vil trolig øke litt, men litt mindre enn anslått i forrige rapport. Inflasjonen anslås å være i overkant av 2 prosent i slutten av 2027.

Det er stor usikkerhet om utsiktene både globalt og for norsk økonomi. Komiteen var opptatt av risikoen for mer omfattende handelshindringer internasjonalt. Økte tollsatser vil trolig dempe veksten globalt, men konsekvensene for prisutsiktene her hjemme er usikre

På møte i mars 2025 valgte de fortsatt å holde styringsrenten uendret på 4,5 %. Prisveksten har tiltatt og vært klart høyere enn forvente, de ønsker ikke å sette ned renten for tidlig slik at prisene fortsetter å stige. Det vurderes at styringsrenten mest sannsynlig settes ned i løpet av året.

NØKKELTALL FOR GJELDSPORTEFØLJEN

Tabellen nedenfor viser utvalgte nøkkeltall for gjeldsporteføljen i Stor-Elvdal kommune.

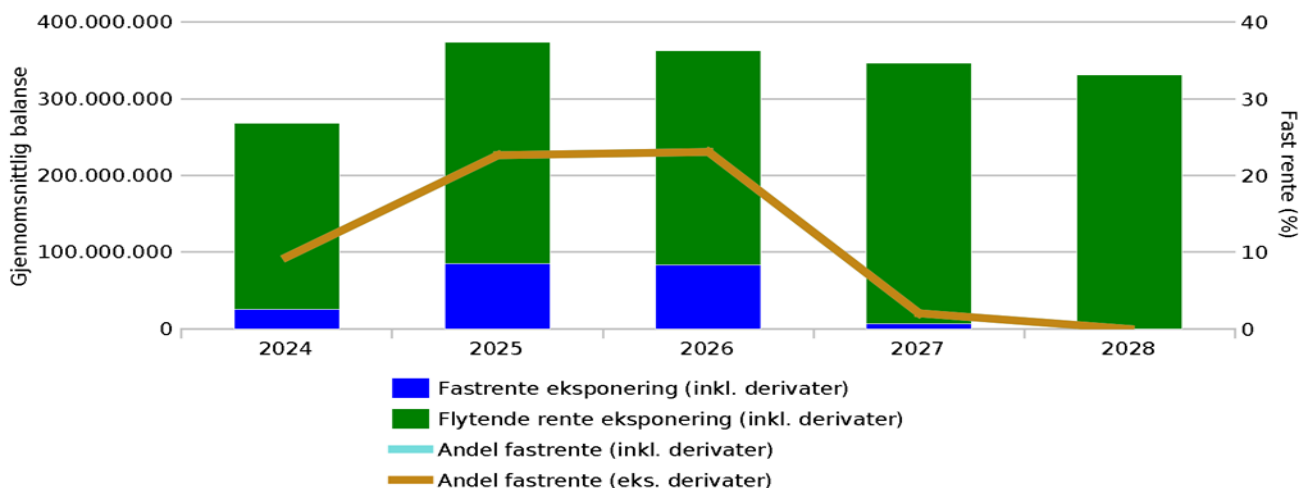
	31.12.2024	30.09.2024	30.06.2024
Utestående nettobalanse	311.599.972	281.878.283	257.492.080
Utestående bruttobalanse	311.599.972	281.878.283	257.492.080
Utestående nominelt i derivater			
Derivater i % av restgjeld			
Gjennomsnittlig rente siste 12 mnd	5,23%	5,18%	4,98%
Gjennomsnittlig rente eks. derivater siste 12 mnd	5,23%	5,18%	4,98%
Rentekostnader siste 12 mnd	13.980.654	12.853.827	11.569.585
Rentekostnader eks. derivater siste 12 mnd	13.980.654	12.853.827	11.569.585
Rentebinding (år)	0,44	0,19	0,29
Andel rentebinding < 1 år	79,36%	97,31%	96,99%
Rentebinding (år) eks. derivater	0,44	0,19	0,29
Andel rentebinding < 1 år eks. derivater	79,36%	97,31%	96,99%
Kapitalbinding (år)	14,94	12,19	13,60
Andel av kapitalbinding < 1 år	6,80%	14,46%	5,23%

Oppsummering

På analysedagen var snittrenten (siste 12 mnd) 5,23% (30/360 basis) på utestående nettobalanse 311.599.972 kr. Rentekostnad (siste 12 mnd) frem til analysedato er 13.980.654kr.

FORDELING FAST OG FLYTENDE RENTE

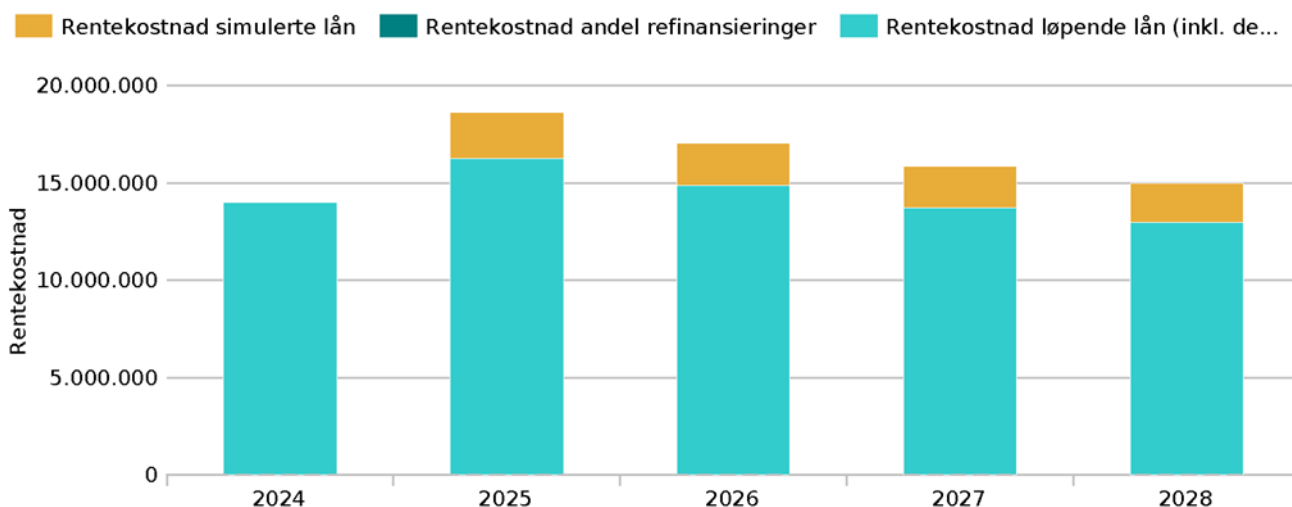
Gjeldsporteføljen for lån i Stor-Elvdal kommune for løpende lån har 22,65% andel fast rente for innværende år. Den fremtidige utviklingen av fordelingen vises i nedenfor.

Når det gjelder andel fastrente vil vi ikke være innfor finans- og gjeldsreglement. Vi innhentet flere tilbud gjennom året, det ble vurdert forlengelse på ett lån med utløp i 2027, samt inngåelse av nytt fastrentelån på kr 77 mill. vi avventer utviklingen i rentemarkedet og vurderer fortløpende om nye avtaler skal inngås.

RENTEKOSTNADER

For inneværende kalenderår (2025) forventes rentekostnader, inkludert simulerte låneopptak, å bli kr 18.629.393 kr.

Periode	Rentekostnader inkl derivater, refin. & simulering	Rentekostnader løpende lån & derivater	Rentekostnad simulerte lån
2024	13.991.791	13.991.791	0
2025	18.629.393	16.238.703	2.390.691
2026	17.665.005	14.847.999	2.817.006
2027	16.459.696	13.730.834	2.728.862
2028	15.618.666	12.970.985	2.647.68029

Oppsummering

Denne beregningen har med simulerte låneopptak vedr. Helsehus for 2025, til sammen kr. 118 mill. som er beregnet totalt låneopptak etter ferdigstillelse, samt vedtatt låneopptak vedr. investeringer for 2025.

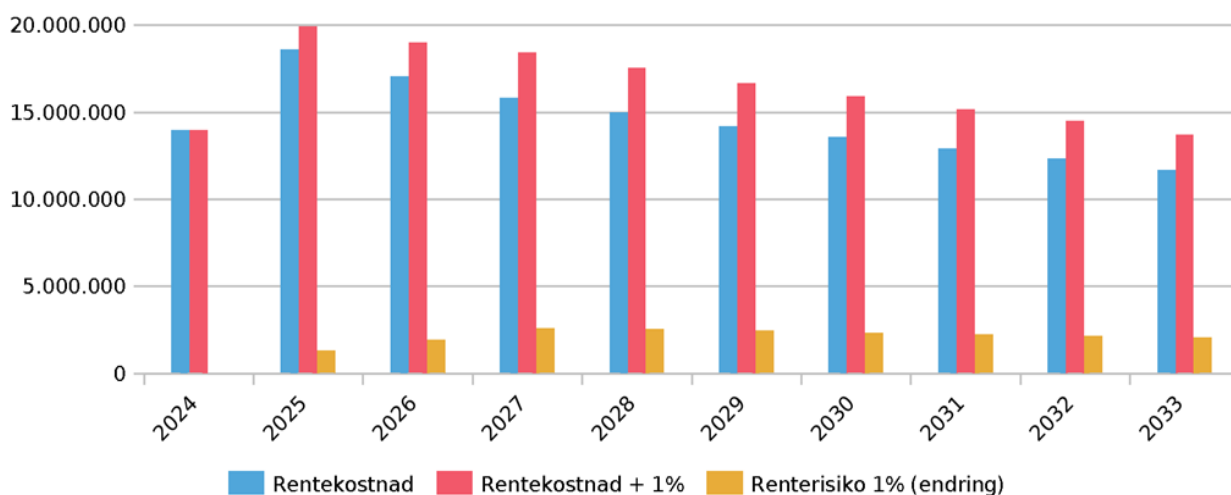
Beregningen viser også forventet rentekostnad på simulerte lån. Det er beregnet renter etter nåværende rentenivå. Det er stor usikkerhet i forhold til beregnet rentekostnad, det vil utgjøre stor forskjell på når vi får utbetalt tilskudd fra Husbanken og når byggelånet kan konverteres til nedbetalingslån. Beregningen vedr byggelånet er til 15.12.2025.

RENTERISIKO

Tabellen og diagrammet nedenfor viser endring (rentesensitivitet) i rentekostnader dersom den flytende renten øker med 1% (100bp). Rentekostnadene inkluderer effekten av eventuelle derivater, forventede refinansieringer og simulerte nye låneopptak i porteføljen

Periode	Rentekostnad	Rentekostnad +1 %	Andel økning renterisiko 1%
2024	13.991.791	13.991.791	0
2025	18.629.393	19.965.322	1.335.929
2026	17.665.005	19.615.222	1.950.217
2027	16.459.696	19.058.459	2.598.762
2028	15.618.666	18.177.041	2.558.375
2029	14.825.568	17.275.119	2.449.551
2030	14.164.496	16.513.887	2.349.390
2031	13.521.239	15.769.784	2.248.545
2032	12.934.584	15.090.779	2.156.195
2033	12.269.845	14.323.508	2.053.663

Denne endringen med 100 bp (1%) vil potensielt medføre 0 kr høyere rentekostnad for inneværende år, og inntil totalt 19.700.627 kr over de 9 kommende årene.

Oppsummering

Det er ikke beregnet forventet refinansiering, økning i rentekostnader vil få betydning for kommunens likviditet da dette må betales av driftskontoen med kassekreditt.

Rentekostnader ved bruk av kreditten belastes også likviditeten.

KOMMENDE HENDELSER

Oversikt over kommende hendelser i perioden fra 31.12.2024 med 31.12.2025.

Lån til forfall/innfrielse

Dato	Hendelse	Referanse	Beløp
15.12.2025	Forfall	2102	43,400,000

Stor-Elvdal kommune vedtok i kommunestyret 21.06.2023 å igangsette bygging av helsehus/omsorgsboliger, sak 2020/2351. Ferdigstillelse forventet sommeren 2025. I byggeperioden finansieres dette ved bruk av byggelån som konverteres til nedbetalingslån ved ferdigstillelse.

Simulerte avtaler

Motpart	Referanse	Beløp	Rente	Produkt	Startdato	Sluttdato
Simulert	Helsehus 2025	43.400.000	5,3	Egendefinert	15.04.2025	15.12.2025
Simulert	Helsehus etter konvertering	21.000.000	5,2	Egendefinert	15.12.2025	
Simulert	Investeringer 2025	33.096.000	5,3	Egendefinert	01.07.2025	

Det er pr 31.12.2024 utbetalt kr 97 mill av lånerammen vedr byggelån for helsehus. Resterende sum innenfor totalrammen på kr 140,4 mill er 43,4 mill i 2025.

Helsehuset skal ferdigstilles i 2025 og tilskudd fra Husbanken reduserer lånegjeld, forventet lån er kr. 118 mill, resterende beløp kr 21 mill er derfor simulert.

Budsjettet låneopptak for investeringer med kr 33,09 mill i 2025 er simulert.

PORTEFØLJE OVERSIKT

Långiver	Produkt	Hovedstol	Fastrente utløp	Gjeldende rente	Kapitalbinding	Løpetid
Total		311 599 972		5,11%	15,47	0
8317.59.21209		14 930 284		4,97%	16,11	35,02
HUS-11532275-10	Husbanken flytende	400 071		4,71%	6,42	13,51
HUS-11535065-10	Husbanken flytende	920 453		4,70%	6,92	14,51
HUS-11540168-10	Husbanken flytende	1 056 817		4,70%	7,83	16,51
HUS-11540168-20	Husbanken flytende	1 520 000		4,70%	9,58	20,01
HUS-11542657-10	Husbanken flytende	1 159 090		4,71%	8,67	18,01
HUS-11543393-10	Husbanken flytende	1 227 272		4,70%	9,00	19,01
HUS-11547236-10	Husbanken flytende	1 500 000		4,70%	15,00	25,18
KBN-20040671	P.t. rente	3 055 350		5,23%	3,09	26,07
KBN-20070685	P.t. rente	3 789 500		5,07%	6,72	30,01
KBN-20090720	P.t. rente	3 903 200		5,13%	12,67	40,03
KBN-20090721	P.t. rente	937 500		5,13%	12,67	40,03
KBN-20100982	Grønn p.t.	4 160 000		4,95%	13,24	40,03
KBN-20100984	P.t. rente	2 181 240		5,05%	8,24	30,02
KBN-20130779	P.t. rente	1 900 000		5,08%	9,72	30,02
KBN-20140589	Grønn p.t.	5 833 400		5,17%	10,05	30,02
KBN-20160735	P.t. rente	380 000		5,05%	1,25	10,01
KBN-20160736	P.t. rente	4 766 720		5,05%	11,25	30,02
KBN-20170774	3 mnd Nibor	5 036 580		5,30%	13,49	33,52
KBN-20170775	3 mnd Nibor	3 996 000		5,30%	9,24	25,02
KBN-20180283	P.t. rente	23 830 730		5,46%	10,80	28,02
KBN-20180683	Fastrente	7 753 640	28.12.2027	4,15%	12,24	30,02
KBN-20190736	P.t. rente	13 975 000		5,06%	12,74	30,02
KBN-20200628	3 mnd Nibor	9 467 640		5,30%	10,74	25,02
KBN-20220190	P.t. rente	28 049 470		5,47%	18,46	39,53
KBN-20230209	P.t. rente	19 333 340		5,47%	14,27	30,02
KBN-20230501	P.t. rente	20 000 000		5,35%	32,30	40,03
KBN-20240402	Fastrente	77 000 000	21.12.2026	4,66%	20,22	39,02
KBN-20240474	P.t. rente	11 654 000		5,08%	15,22	30,02
KLP Kapitalforvaltning 414331 (2008)	P.t. rente	6 958 908		5,55%	7,22	30,02
KLP Kapitalforvaltning 414461 (2008)	3 mnd Nibor	382 000		5,38%	2,10	20,02
KLP Kommunekreditt 8317.50.21402	P.t. rente	11 496 708		5,55%	5,59	25,15
KLP kommunekreditt 10627 (2006)	P.t. rente	1 279 879		5,55%	7,06	32,05
KLP kommunekreditt 19981 (2009)	P.t. rente	9 250 000		5,55%	12,55	40,03
KLP kommunekreditt 19991 (2009)	P.t. rente	625 000		5,55%	2,55	20,02
KLP kommunekreditt 44908 (2011)	P.t. rente	2 727 000		5,55%	13,74	40,03
KLP kommunekreditt 44916 (2011)	P.t. rente	566 658		5,55%	8,74	30,02
KLP kommunekreditt 9186 (2003)	P.t. rente	4 596 522		5,55%	1,95	25,55

**Stor-Elvdal
kommune**